

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Előzetési árak:

Helyben	Vidéken
Égés-óra . . . 12 frt	Égés-óra . . . 14 frt
Fél-óra . . . 4	Fél-óra . . . 7
Negyed-óra . . . 3	Negyed-óra . . . 3.50
Egy óra . . . 1	Egy óra . . . 1.25
Egyes szám ára helyben 5 kr., vidéken 6 kr.	

Hirdetések díja:

Nyolcz hasábon petiszor egyszeri hirdetésnél 8 kr.
Minden következőnél 4
Bélyegülj külön 30
Nyilttér sor 15

Szerkesztőség:
Az arad-csanádi egyesült vasutak palotájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.
Bérmertelen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.
Kéziratokat vissza nem küldünk.
Kiadóhivatal:
Az „Aradi Nyomdatársaság”, az arad-csanádi egyesült vasutak palotájában van, hová hirdetések, előzetési pénzek és a kiadás körüli panaszok bérmertre küldendők.

A mérsékelt ellenzék bukása.

Arad, szeptember 12.
Ami eddig csak idő kérdése volt, az most már bevégzett tényül tekinthető: a mérsékelt ellenzék letette a fegyvert, és ha talán a beolvadás, vagy — mint ellenzéki részről szívesebben így nevezik — a fuzionálás formális keresztülvitelének módozatai még nincsenek is teljesen megállapítva, maga a tény — egyes jó forrásból jött hírek s félreismérhetlen jelenségek alapján — kétségbe többé nem vonható. Megelégedéssel regisztráljuk e momentuozus eseményt, de nem azért, mintha a szabadelvű pártot ezáltal hatalmában vagy akcióképességében gyarapodni hinnők, nem is azért, mintha az egyetlen kormányképes ellenzék bukását parlamentáris életünk fejlődése, erősülésére szükségességnek tartanók; ellenkezőleg. A mérsékelt ellenzék beolvadása a szabadelvű párt egységét határozottan gyöngíteni fogja; az pedig, hogy az egyetlen kormányképes ellenzék is abdikal, sajnálatosnak nevezhető, mert ezáltal a parlamentáris kormányzatban annyira szükséges ellensúlyozó fék esik ki az állam gépezetéből, amely nélkül soha szabályosan nem működhetik. A mi bennünket s bizonyára mindazokat, akik az egészséges parlamentáris viszonyok meghonosulását óhajtják, a balközép bukása folytán megelégedéssel tölti el, azon körülmény, hogy ez az ellenzék bukott meg.
Bár mindenkor s mindenben határozottan szabadelvű, sőt némely kérdésben radikális álláspontot foglalunk el, miről lapunk figyelmes olvasójának bő alkalma nyílhatott meggyőződnie, Apponyi bukását csak azért, mert konzervatív elvek felé hajlott, nem óhajtottuk; hanem hogy ez elveket zászlajára írni nem merje, hogy egyáltalán a személyes antagonizmuson, a halálra kereső gyűlölködésen kívül más jelben nem harcolt, nem harcolhatott, ez fosztotta meg pártját már eleve is a létjogosultságtól s nyomta homlokára a halálra válás bélyegét. Ha a história adós is maradt volna az elégtétellel, mely egy ily párt dicstelen megsemmisítésére a politikai morállal szemben kötelezi, az események vaskövetetességű logikája nem engedhette meg fennállását. A párt, melyet csak az a visszahatás teremtett és tartott fenn, mely egy bomlaldozó

államháztartás helyreállításán szívós következetességgel fáradozó kormányférfi ellen támadt, csak addig állhatott fenn, amíg ellensége állott, mert megszűnővén az ok, meg kellett szűnnie az okozatnak.
A kifogástalan hazafi, a nagy készülségű politikus, a ragyogó szónok önmaga vágta be nagyrahitottságának útját, midőn úgy szervezte seeregét s úgy választotta fegyverét, mint ahogy tette. A politikai szélrózsa minden irányából toborzott garda ugyancsak a szélrózsa minden irányában szókik a zászló alól, melyen egyetlen eszményt felírva nem lát, s melyet családóttan hajlit meg a lassanként magára maradó vezér a komoly idők intelmére a komoly munkára vállalkozó többség előtt. Felismerve végre a ferde pozíciót, melybe jutott. A sereg, melyet vezetett, mely kész volt minden ítéssére halálra sebezni ellenfelét, egyetlen elvűt nem volt tűzbe vihető; a legkülönbözőbb fegyvernem képviselve volt benne, s éppen azért komoly küzdelemre, győzelemre képtelen; s bár egyenként még oly kiváló tagokból állott légyen, egészében nem képezett pártot, hanem csak ideig-óráig összeverődött csapatot, melynek vezére nem volt pártvezér, hanem csak — csapatvezető.
Most új élet, új munkakör vár Apponyira, melyben őszintén óhajtjuk részére a sikert. Oly tehetséget, oly munkaerőt, mint az övé, a magyar nemzet nem nélkülözhet, s meg vagyunk róla győződve, hogy idővel, ha majdan a nagy reformkérdések szembeállítják a különböző elvek követőit, méltóbb helyen, méltóbb zászló alatt harcolva fogjuk őt találni, ha e zászlóra mindjárt a konzervatív elvek is lesznek felírva, melyeknek neveltetése, temperamentuma, politikai multjánál fogva természetesen előharcosa.
Megtérését nem fogják még ellenfelei sem politikai diverziónak minősíteni, mert hiszen beléphet a nagy többség soraiba maga s pártja, anélkül, hogy a személyes gyűlölködésen kívül más elvet megtagadnia kellene. Annál sajnálatosabb tehát, hogy visszavonulását barátai a békülés, az engesztelődés e fontos momentumában oly kicsinyessé, disztele nézőrekszenek tenni, midőn a királyi váradi látogatása alkalmából részére a felségnek oly kitüntetését vindikálják, mely állítólag a haza körül oly maradandó

érdemeket szerzett Tiszának rovására történt volna. Sokkal nyilvánosabban folytak le a királyi nagyváradi időzésének momentumai, semhogy ne tudná az egész világ, mily megkülönböztető kitüntetésben részesült a visszaléptt kormányelnök, s hogy — a felségi kegyet a megszólítások tartama után mérlegelve — e tekintetben csak a saját helyhatóságaink élén álló férfiak is ne dicsekedhethének legalább is oly mértékével a királyi kegynek, mint Apponyi.
De ne zavarja a küszöbön álló fontos események kibontakozását semmi diszonzancia; békére és egyetértésre van szükségünk egymás közt, ellenfeleinket megtaláljuk a haza ellenségeinek sorában, ha küzdeni akarunk, a munkát pedig nyálabszámra itthon, ha munkára érzünk magunkban hivatást.
A fuzió. Megbízható forrásból értesítik lapunkat, hogy a kormány és Apponyi gróf közt — Apponyinak a kormánypártba való belépésére vonatkozólag — meg egyezés jött létre. A fuzió ára: az állami közigazgatás behozatala. — Nem tudjuk, hogy mit fog e meglepő hírre a mérsékelt ellenzék párt mondani, de azt tapasztaljuk már is, hogy az aradi mérsékelt ellenzék organuma tele tudóval fujja a hozzánnát a közigazgatás államosításának . . .
A bosznia-hercegovinai hadcsapatok szervezete lényeges átalakuláson fog keresztül menni a jövő hó elsejével. O Felsőke legmagasabb elhatározása alapján ugyanis elrendelte a közös hadügyminiszter, hogy október hó 1-én a bosznia-hercegovinai négy hadkiegészítő kerületben további négy gyalogsági század és ugyanannyi pótkeret állíttassék fel. A felállított új századok a hadkiegészítő állomásokon elhelyezett bosznia-hercegovinai 1-4. gyalogsági zászlóaljakkhoz fognak hozzá tagoltatni. Ugyane zászlóaljak alosztályait fogják képezni az új pótkeretek, melyek feladatát fogja képezni egyebek közt a fegyvergyakorlati készletek kezelése s az azoknak karban tartásáról való gondoskodás, továbbá mozgósítás esetében a póttestek felállításá.

A kiállításról.
A sok dolog és az ünneppség annyira elfoglalta a kiállítás intézőit, hogy három napról még látogatási bültent sem bocsátottak ki.
A 3 nap alatt meglátogatta a kiállítást összesen: 1768, ebből a lókiállításra esik 357 látogató.
A baromi-kiállítás iránt igen nagy az érdeklődés, igen számos kiállító van. A kiállítást ma déli 12 órakor fogják megnyitni. Mennyi rossz viccz fog majdand készülni! mert sok a kiállításon a szebbnél szebb liba és a libányi kacsa.
A sorsjegytárgyak bevásárló bizottsága tegnap befejezte működését. A bizottság igyekezett lehetőleg vásárolni a kiállítás minden ágából valamit nyerepménytárgynak, s különös tekintettel volt arra, hogy egy a nyerő közönséghez, mint a kiállítókhoz méltányos legyen.
Panasz merült fel arra nézve, hogy a kiállítás területén a rossz idő miatt már fél 10-kor kioltották a villanylámpákat.
E panasz folytán az igazgatóság intézkedett, hogy a lámpáknak éjjeli 12 óráig okvetlenül égniök kell.
A zene egyik legcsalogatóbb élvezet, mely a közönséget a kiállításra vonzza. Ennek fogva a kiállítás igazgatósága gondoskodott, hogy csütörtökig, amikor a katonai zenekar visszatér, a terület el legyen látva zenével; az ujaradi zenekar és cigánybanda fog felváltva játszani.
Mint hogy pedig az esték hűvösek, az igazgatóság délutáni sétahangversenyt rendezett be. E hangversenyek már ma kezdetüket veszik.
Ha este kellemetlen idő van: a zenekar a fedett Pohl-féle csarnokban játszik.
A katonazenekar első hangversenyét csütörtökön délután tartja.
A szegediek kirándulására olyan hosszú határidőt tűztek ki, hogy a jelentkezők legnagyobb része megunta azt várni s két csoportra osztották. Az egyik rész az odaváló iparosifakkal a kettős ünnep alkalmából jött az aradi kiállításra, míg a második rész — mint a kiállítási bizottságok sürgönyzik — a vasárnap reggeli vonattal érkezik Aradra. A kirándulók száma igen tekintélyes. A kiállítás elnöksége hivatalosan fogadja őket.
Renandière otthon volt. Ismerte André. Meglátta dolgozó-szobájába ablakából és mindjárt kitalálta jövetelenek célját. Szemtelen mosoly jelent meg ajkain. André belépett. Nagyon is izgatott volt. Boldogsága fűgött atól, amit az orvos fog majd mondani neki.
— Uram, — kezdé reszkette — egész szívemből szeretem Gillette kisasszonyt és van szereucsem ezenne! megkérni a kezét.
— Uram, — szólt Renandière — meg vagyok lepetve, hogy ön és nem atya intézi hozzám ezt a kérest . . . Villadon ur véletlenül ellenkezik ezzel a házassággal?
— Atyám szenvedő állapotban . . .
— Ah! nem régóta, mert még tegnap láttam löhötteni és kitűnő egészségnek látszott örvendeni.
Csend állott be.
Renandière folytatta:
— Az ön kérése nagyon uregtisztelt engem, uram. Renandière orvos, egy szegény falusi orvos leánya férjhez venne Villadon grófhhoz, a többszörös millióshoz, a vidék legnagyobb birtokosainak egyikéhez! . . . Teringettét, ez nem csekély dolog! És bevallom, hogy a kérés váratlanul jött.
— És milyen feleletet ad ön reá, uram? — mondja André, aki homályosan érezte az orvos ellenségeskedését.
— Oh, nagyon egyszerű. Bevallotta ön atyjának leányom iránti szeretetét?
— Bizonyosan, uram.
— Nos hát, uram, nem tudom és nem találhatom ki a Villadon ur választát: de válaszom az övé lesz . . . Hogyha Villadon ur jó szemmel látja ezt a házasságot, én hagyom, hogy meglegyen . . . Ha nem akarja, úgy én sem egyezem bele. Most, uram, önön a sor velem tudatni leányom sorsát.
— Atyám ellenzi ezt a házasságot.
— Ebben az esetben nem kell többé reá gondolni, uram.

Városi közügyek.

— Aradváros közigazgatási bizottságának havi ülése. —
— szeptember 12.
Fabian László főispán elnöklele alatt jelen voltak: Salacz Gyula polgármester, Institoris Kálmán, Varjassy Árpád, Drahotuszkj Rozsó, Pozsgay Lajos, Urbányi Béla, Perger János, Schöpkesz Ele, Marschall Lajos, Bing Vilmos, Varjassy József, Farkas Gyula dr (kir. ügyész), Mülek Lajos, Grünwald Ferenc bizottsági tagok.
Megnyitván az ülés, olvastattak a szakelőadó í jelentéseket. Ezek során polgármester, főorvos és kir. ügyész ismeretes havi jelentése tudomásul vétetett.
Az árvaszék elnök jelenté, hogy az árvaszék felbuzgott 295 ügydarabot, a hátralék 31. Gyámiság alatt állt 2756 árva, goniuokság alatt 41 egyén. Vagyonatlan árva volt 1172; az összes pénzforgalom kitett 190,407 frtot.
A kir. h. pénzügyigazgató jelenté, hogy a múlt hó folyamán befizettek állami adóban 72,412 frtot, hadmentességi díjban 298 frtot. Az eredmény a muit év ezen havához képest állami adóban 5751 frtal kedvezőbb, hadmentességi díjban 50 frtal kedvezőtlenebb volt.
Mindeme jelentések tudomásul vétettek és tárgyalták a szakelőadó í jelentéseket.
Ezek során előfordult az az unikum, hogy egy aradi háztulajdonos kérte felemelni saját házbéradóját és ami még sajtáságosabb, a pénzügyigazgatóság előadója tagadó javaslatot terjesztett be. A bizottság maga is elutasította az adófelemelés iránti kérvényt.
Az hiszik, hogy az adóemelést csak azért kérte az illető, hogy ennek alapján nagyobb kölcsönt vehessen fel a házára.
Számos házbéradó-felelkezés elintézése után az ülés véget ért.

Megeyi közügyek.

— Aradmegye közigazgatási bizottságának havi ülése. —
— szeptember 12.
Fabian László főispán elnöklele alatt jelen voltak: Szathmáry Gyula alispán, Vannay János, Varjassy Árpád, Issekutz Károly, Parecz György, Jonescu Lázár, Bánhidly Antal báró, Drahotuszkj Rozsó, Pálffy József, Dániel Gergely, Vársárhelyi Béla, Nachtnebel Ödön, Bánhidly Albert báró, bizottsági tagok Dáluoky Nagy Lajos főispáni titkár, Kosztolányi Imre, Baross Ferenc dr és Schenk Ferenc jegyzők.
Megnyitván az ülés, felolvasták a szakelőadó í jelentéseit.
Az alispán jelenté, hogy a hó folyamán a személybiztonság 11, a vagyonbiztonság 16 esetben lett megzavarva. Tűz a megye 57 községében kilencz

AZ „ARADI KÖZLÖNY” TÁRCZÁJA.

Szeptember 13.
Andrea regéje.
(K. D. A. urnőnek.)
— Az „Aradi Közlöny” eredeti tárczája. —
Gyönyörű holdas éj volt. A ciprus-és pálmabokrok levelei között vezetó fehér márványút fényesen verte vissza a hold sugarait. Az ut végén levő oszlopos nyári lak felől egy mindig nagyobbodó világos folt közeledett. Egy bájos fiatal leány volt. Parányi kezeskei pihegő keblére szorította és futott. Rözsaszin fátol ruhája alig takarva el testének formás idomait, be-be akadt az utat szegélyző virágos cserjékbe. Levette a nyiló rózsát, melynek egyes szirmait a szellő bronz szín firtái közé helyezte. Mászor könyezve szedte volna össze a szirmokat, most tapodta lábacskaival. Futott — hozzá. Nem látott, nem érzett semmit.
A mirus előbe hajlott, csókra nyújtá illatos fehér virágát. Ő letörte az ágat s bedobta a tóban játszó halacskáknak. Szegény virág, hiszen még élni, pompázni óhajtott volna! A csókot is azért óhajtá, hogy szebb legyen, mert az ő csókja boldogít, s a boldogság — szépít. Az estike kinyitotta kelyhét, mohón szívá a hab test kéjes illatát. A szent-János-bogarba gyorsíta rüptét, csakhogy egy pillanatra is érintse ruháját. Mindezt most nem látta ő, kit mindenki, s ő csak egyet szeretett.
Az várta őt a parkvégen, illatos thuják, fényes levelei füzek alatt. A zisegő nád hivta: jere, jere! De utána a csalogány szava hallik: maradj, maradj!

A vén tölgy megszólítja: „Hová futsz, balga gyermek? Ugy sem léz az életben az övé. Te gazdag vagy, ő szegény. Feledd el, maradj körünkben. Itt fényben, gyönyörben élhetsz. Maradj, maradj!” Rá sem figyelt. Csak a hivatgotó nád hangját hallotta, arra futott — ott várta mindene.

Igen, neki mindene Chalos volt. Chalos, az ifju pásztor. Az egész környék legszebb ifja. Most is ott ül a találka helyén, a hullámzó folyam partján. Dus levelei páfrányok között egy mohos köre hajtja szép fejét. Fürtjei vállára omlanak, a testét fedő vad bőrök nyilásan remek; izmos teste látszik. Egy Adonis! Így megérthető, hogy hogyan szerethette meg a gazdag, gögös Thoras leánya, az igéző Andrea.
Ma várja a választ, hogy magának mondhatja-e Andráét? Azért figyel olyan nagyon, s emeli fel fejét a legkisebb zajra is. El van határozva; Andrea nélkül nem él. Vajjon mi a válasz? . . .

Andrea bevallja atyjának, hogy ő Chalost szereti, s kéri: adná beleegyezését házasságukhoz. Thoras dühbe jön, átkozza Andráét, hogy ilyen dolgot megemlíteni is hogy mert. Hiszen ő már választott neki . . . Aldont, egy rut, de gazdag embert. Vagy azé lesz, vagy senkisé.
— Most takarodj! — rivalt reá — és készülj; holnap megtartom esküvödet Adonnal.
Szegény, gyöngye leány! Megtörve vánszorgott ki. A balszamos levegőn ujra

éledt. Hallotta a nád hívását, Chalosra gondolt. Hozzá kívánczolt s — futott, futott.
A tubarózsa is megállította, de ő letörte koronás szép fejét, Chaloshoz, hozzá igyekezett.
Végre előtte volt. Szemből alá perregtek a könyek, nem volt képes semmit sem szólni. De Chalos mindent megértett. Átölelte a szeretett lényt:
— Szeretsz? szeretsz? — suttagá.
— Csak a tied akarok lenni! — felelé a leány.
E perczben Chalos megragadá Andráét, s bezuhantak együtt a folyóba. Csak a víz színén forgó tuba-rózsa látszott még néhány pillanatig, — s aztán az is elmerült . . . Hoske Kálmán.
Az elvesztett paradicsom.
(Franczia regény.)
Az „Aradi Közlöny” számdra eredetiből fordította. Gráciánna.
— Én is szeretlek — mondja . . .
Bármí is történjék, számíts erre a szeretetre . . . Ez sohasem fog kisebbdni, mindig oly élénknek és önzetlennek fogod találni.
— Atyám!
Noel szemeiben könyek csillogtak. Vele szemben atyjának sohasem voltak ily szavai. Ő ugyan nem volt irigy és féltékeny. Ő azért éppen olyan forrón szerette bátyját. Hanem azért zive még is vézert a vele folyton éreztetett ridegség miatt.
Másnap reggel André Gerdon felé vette útját.
Egyenesen az orvoshoz ment.

Renandière otthon volt. Ismerte André. Meglátta dolgozó-szobájába ablakából és mindjárt kitalálta jövetelenek célját. Szemtelen mosoly jelent meg ajkain. André belépett. Nagyon is izgatott volt. Boldogsága fűgött atól, amit az orvos fog majd mondani neki.
— Uram, — kezdé reszkette — egész szívemből szeretem Gillette kisasszonyt és van szereucsem ezenne! megkérni a kezét.
— Uram, — szólt Renandière — meg vagyok lepetve, hogy ön és nem atya intézi hozzám ezt a kérest . . . Villadon ur véletlenül ellenkezik ezzel a házassággal?
— Atyám szenvedő állapotban . . .
— Ah! nem régóta, mert még tegnap láttam löhötteni és kitűnő egészségnek látszott örvendeni.
Csend állott be.
Renandière folytatta:
— Az ön kérése nagyon uregtisztelt engem, uram. Renandière orvos, egy szegény falusi orvos leánya férjhez venne Villadon grófhhoz, a többszörös millióshoz, a vidék legnagyobb birtokosainak egyikéhez! . . . Teringettét, ez nem csekély dolog! És bevallom, hogy a kérés váratlanul jött.
— És milyen feleletet ad ön reá, uram? — mondja André, aki homályosan érezte az orvos ellenségeskedését.
— Oh, nagyon egyszerű. Bevallotta ön atyjának leányom iránti szeretetét?
— Bizonyosan, uram.
— Nos hát, uram, nem tudom és nem találhatom ki a Villadon ur választát: de válaszom az övé lesz . . . Hogyha Villadon ur jó szemmel látja ezt a házasságot, én hagyom, hogy meglegyen . . . Ha nem akarja, úgy én sem egyezem bele. Most, uram, önön a sor velem tudatni leányom sorsát.
— Atyám ellenzi ezt a házasságot.
— Ebben az esetben nem kell többé reá gondolni, uram.

— Oh! még nincsen minden elmondva. En könyörögni fogok. Ő majd meghallgat engem.
— Öszintén hiszi ön?
— André nem felelt semmit. Nem hitte.
— És legalább megmagyarázta önnek a gróf visszautasításának okát? — kérde Renandière villogó szemekkel és boldognak látszva.
— Nem.
— Kérje meg, hogy tegya. Es ha ismerni fogja az okot, kíváncsi vagyok, hogy ön akkor még mindig ragaszkodni fog-e kéréséhez.
Elváltak egymástól.
Gondolataiba elmerült, áthaladva az orvos kertjén, André egyszerre egy redőny zúráját hallotta. Hátraézet.
Az ablak mögött, melynek redőnye fel volt huzva, (a beteg nő szobájában) megpillantotta a Gillette árnyát; Gillette őt nézte, és ugy látszott, hogy a fiatal leány végtelenül szomorú volt és hogy szemei pirosak voltak.
Tekintetük találkozott. Ez volt az egész. Megértették egymást. Örökre szívet cseréltek egymással.
Andrénak nem volt bátorsága azonnal Bergereaux-ba visszatérni.
Bemélt a plébániába és megmelegítette a testvérí az-rettet tűzénél szegény, fájdalomtelt lelket.
Bergereaux-ban atya már várta.
— Nos? — kérde.
Szemrehányás volt a fiatal ember szavaiban.
— Ha atyám a Renandière beleegyezése alá rendelte a saját beleegyezését, — mondja — ugy azért történt, mert bizonyos volt, hogy Renandière tagadó választ ad, amit atyám eléinte tette . . . Villadon gróf érezte a szemrehányást. Lesütötte szemét.
— Mifele gyűlölet választja el önökét? Mifele titok létezik közte és atyám közt?

venkét esettel fordult elő. A lángok által okozott kár 43,104 frt, ebből 29,856 frt biztosítva volt. A közigazgatás rendes menétét mi sem zavarta.

Az arvaszéki elnök jelenti, hogy a múlt hórló híraléklában maradt 2352 ügydb, ehhez e hó folyamán befolyt 1521; feldolgoztatott 1323, híraléklában maradt 2570 ügydarab.

A főorvos jelenti, hogy az egészségi állapot kissé hanyatlott, a betegmozgalom növekedett s a halálozás a múlt havit 19 esettel haladta meg. Apoltatott a megye területén 1843 gyermek, 1746 felnőt, összesen 3589 egyén; ezek közül gyógyult 2571, javult 275, meghalt 225, ápolás alatt maradt 278. Az állategészség az uralgott száj- és körömfájás miatt nem volt kielőgítő.

A kir. h. pénzügyigazgató bejelenti, hogy állami adóban beüzteték 244,370 frtot, hadmentességi díjban 2561 frtot. Az eredmény a múlt év e havához képest állami adóban 1019 frttal kedvezőbb, hadmentességi díjban 988 frttal kedvezőtlenebb volt.

A kir. ügyész jelenti, hogy a központi fogházban letartóztatva volt 125 férfi, 3 nő, összesen 129 egyén; ezek közül jogérvényesen elítélt 86, fellebezés alatt 25, vizsgálat alatt 18. Dolgozott 81 rab, meghalt 9.

Mindeme jelentések tudomásul vétetvén, tárgyalák a folyó ügyeket.

Tudomásul vétetett, hogy a miniszter a kir. ügyész helyettesével a közigazgatási bizottságba Mészáros Tivadart küldte ki; továbbá, hogy Goldis János protosynce tanári tagsági jogáról lemond, mert a miniszter az ő állását és a közig. bizottsági tagságot összerághatatlannak találta.

Hoffbauer Sándor tisztii ügyész 6 heti szabadságot kapott. Mánndorf Géza báró szabadságleideje meghosszabbított.

Járásbírósg és koresma nem lehet egy helyiségben; ezt mondta ki a bizottság a nagyhalmgyi regaleberek felbuzósására és utasította őket, hogy a helyiségből 3 hó alatt költözzenek ki.

O. Paulson egy segédtanító alkalmazását pártolja a bizottság és ezért a miniszterhez felir.

Siklói lakosok kérvényt intéztek a bizottsághoz, eszüközlök ki, hogy Siklón népközlök állítsanak fel. Minthogy a község nem akarja megválasztani az iskolaszék tagjait, a bizottság kinevezte az iskolaszéket egy évre.

Eberhardy József szentannai tanító egy próbaév után rendes tanítvá választott. A választást a bizottság jóváhagyta.

Meitner Ilon és Meskál Teréz tanítónőknek megengedte a bizottság, hogy egy-egy leányiskolát állítsanak fel, illetve kérvényüket pártolólág terjeszti a miniszter elé.

A központi uti bizottság követezőleg alakított meg: Daniel Gergely, Ormós Péter, Vásárhelyi Béla, Purgly János, Vásárhelyi László, Náchtné el Odón.

Számos adóügy elintézése után az ülés véget ért.

Legujabb posta.

A szövetségi Olaszországgal. A W. A. Ztg. távirata szerint Rómában az a hír van elterjedve, hogy az Olaszország és a szövetségi nagyhatalmak közt 1892-ig kötött szerződést kevéssel ezelőtt 1892-től számitandó öt évre meghosszabbították. Ezzel az állítólagos tényvel hozzák kapcsolatba Nigra

— Csakugyan létezik közte és köztem egy titok, de én azt el nem mondhatom. Legalább elég bizalommal lehetsz atyád iránt, hogy higgyed, miszerint ez a titok semmi tekintetben nem érinti családod becsületét. És legyen elég azt mondanom, hogy abban az esetben, ha ismerne té, többé nem gondolná Gillette-re, habár mindig szeretné. Mert Gillette méltó hozzád és én őt szeretném leányomnak.

A gróf végtelen szomorúsággal és reszkető hangon beszélt. Szemeit nem mert felemelni.

— Oh! atyám, — sohajtott André — bocsásson meg nekem... Nagyon szerencsétlen vagyok... E szerint Gillette örökre el van veszte veám nézve...

— Örökre!
— De szeretem.
— Szereted és szenvedsz. Kezdel élni.

Sokáig nem beszéltek a tárgyról. Hanem köztük oly feszesség állott be, amelyt nem tudtak legyőzni. Kikerültek minden alkalmat, ahol egyedül lettek volna, mert mindkettőjük gondolata esztönszerűleg Renandiere és leánya felé iramodott; és akkor nem találtak semmi mondanivalót egymásnak.

Eletük ebben a szakban volt, mikor Fernande Bergereaux-ba jött.

Es mikor Denise a Fernande kérdésére azt felelte: „Nincs itt annyi boldogság, mint ahogy maga hinné”, nemcsak a grófné eltűnésére célzott, ami a kastélyra örök gyászt borított, de a fiatal gróf szerelmére is, amit már régóta sejtett, anélkül, hogy ismerte volna a Villadon tagadásának okát.

Gillette és André mindazonáltal látták egymást, dacára annak, hogy André nem valósította meg az atyjának tett fenyegetését.

Ritka időkönként találkoztak. Né-melykor hónapok teltek bele anélkül, hogy beszélhettek volna egymással.

nagykövetnek a Szt.-István-renddel történt kiütetését.

Erzsébet királyné külföldön. Francia lapoknak jelentik Lisszabonból: Erzsébet királyné Oportóba érkezett s kirándulást tett a környéken Persas-Algaidág. A királyné, amint a csolnakkól kilépett, elcsuszott és elesett. Az esés könnyű fájdalmat okozott neki, mindazon általelment az Eurmiga kastélyba, hol megreggelizett. A királyné yachtja másnap tovább folytatta útját; elutazásánál nagyszámu néptömeg volt jelen.

Kálnoky a hármas szövetségről. Egy londoni lap azt jelenti, hogy Kálnoky gróf nem rég nyilatkozott, hogy a hármas-szövetség eszméjét kizárólag a kölcsönös öltaloni szükségessége eredményezte s annak fenntartásában Németország van leginkább érdekelve; ennél fogva semmit se fog elmulasztani, amivel szakadást elkerülhet, mert nagyon jól tudja, hogy ha Ausztria-Magyarországgal szakít, úgy ez Oroszországgal köt szövetséget (?)

Vilmos császár és a bécsiék. Bécs városa az e hó 30-án megérkező német császárt oly fényes fogadtatásban fogja részesíteni, amilyen még külföldi uralkodónak eddigelé nem jutott osztályrészül. A városi építészeti hivatalban megbeszéltek az utak díszítéseinek terveit; hét kilométernyi az az út, melyet a császár a nyugoti pályaudvartól a Mária-hilf-vonalig meg fog tenni. A polgármester felhívja a lakosságot, hogy a házakat felfelgözza és díszítse. A fogadtatás, melyre a német császár és alkalommal találni fog, nagyszerűsége és szívellyessége nézve páratlan lesz. Felelet ez a Flensburgban mondott tosztjára, melyben a királyunkkal való baráti és bajtársi viszonyt éltezte.

Táviratok.

A királyi Debreczenben.

Debreczen, szept. 12. (Saj. tud. táv.) A kellemetlen esős időjárás igen lehangolólag hatott a kedélyekre. Már-már azt hitték, hogy a fogadás ünnepélyes díszét eszökenteni fogja az éjjeli esőzés. Ma reggelre azonban eloszlottak a felhők s ragyogott a nap a kiderült égbolton. Tolong a nép az utcákon; a zászlókkal, színyekkel díszített házak erkélyeiről ezer meg ezer ember nézi az alant nyüzsgő emberáradatot. Debreczen város, Hajdúmegye és a szomszédos megyék küldött-ségei főispánjaik vezetésé alatt már reggel 7 órákor gyülekeztek és sorakoztak a pályaház peronján. Lelkesült éljenzés hangzott fel, amikor Szapáry Gyula gróf miniszterelnök a pályaudvarba megérkezett. Pontban 8 órákor robbogott be a közönség riadó éljenzése közt az udvari vonat. Ö Felséget Szapáry Gyula gr. fogadta és üdvözölte. A király néhány szívelyes szót váltott a miniszterelnökkel, majd a küldöttségek sorfala előtt álló Dégenfeld főispánhoz fordult, a ki a következő beszédet intézte az uralkodóhoz:

„Felséges császár és apostoli király! Legkegyelmesebb Urunk! Harninczhárom esztendeje, hogy Felséged városunkat utolszor legmagasabb látogatásával szerencsélte. Hosszu idő ez egy város életében; ez alatt az idő alatt városunk

És mikor aztán találkoztak, szemeik többet mondtak, mint ajkaik.

— Szeretem, Gillette,
— Szeretem, André,
— Mindig fogom szeretni!
— Mindig.

Es egy futólágos kézszerítés ismét bátorságot öntött beléjük sok időre.

Noel előtt öntötte ki André fájdalmas szívét. André gyakran egész napokat töltött a plébánián. Ocsosé szavai rendkívüli jó hatással voltak rá. De más oka is volt ezeknek a gyakori látogatásoknak. A plébániából többször láthatta Gillette-t, amikor kis lovával vagy a templomba, vagy faluba hajtott. A fiatal leány nemsokára kitalálta André gyakori látogatásának valódi okát.

Különbön Noel sem volt vak. Bátyja barátsága és szeretete megkésztározódott. De ő azért tudta méltányolni a dolog értékét.

André végette is jött gyakran a plébániára, hanem legtöbb része mégis Gillette-nek volt benne.

— Jól cselekszem, vagy nem? — kérde magában. — Az apák nem akarják ezt a házasságot, a gyermekek folyton szeretik egymást.

Hanem az André szemében annyi boldogság volt a Gillette rövid megjelenése után, hogy nem volt képes őt ebben a tekintetben megszólítani.

— Ilyen lesz az isten akarata — szölt... Nem ő teremtetete a szerelmem... És Gillette és André annyira szeretik egymást!...

Es Gertrude?
Most szinte mindennap látta két fiát. Villadont is gyakran látta.

Annyi viszontagság és gyötrellem után boldog volt...

(Folytatása következik.)

sokat fejlődött, úgy, hogy aki akkor ismerte, most alig ismerhetne rá. Egy dolog van, amiben nem változott: ez a felséged felkent személye és az uralkodóház iránt tántoríthatlan hűség. Ezen hagyományos hűség és ragaszkodás oka annak, hogy Felséged látogatásának hírére a legnagyobb öröm és lelkesedés töltötte el városunkat; ez okozza, hogy midőn Felséged körünkbe érkezett, városunk apraja-nagyja sietett Felségednek, imádott koronás királyának, alattvalói hódolatát kifejezni. Valóságos örömnapp lett ránk nézve a mai nap; örömnappé, melynek emléke hosszú ideig fog Felséged hű jobbágyainak szívében élni; és most, midőn Felséged megérkezése fölött örülve, Felségednek legmelyebb jobbágyi hódoló üdvözlőnköt adjuk át, eszedünk, hogy a magyar Alföld ezen legmagyarabb városát boldogító kegyelmében továbbra is megtartani kegyeskedjék.

Szűnni nem akaró éljenzés hangzott fel e beszéd után, melynek végeztével Ö Felségre tiszta magyar kiejtéssel körülbelül következőleg válaszolt:

„Örömmel jöttem hosszabb idő lefolyása után ismét e tősgyökeres magyar városba, s örömmel látom e lelkes fogadtatásban zálogát annak, hogy Debreczen lakói hazafias érzelmeikkel a trón és személyem iránti hű ragaszkodást egyesítik. Öszinte köszönettel fogadom és szívélyes üdvözléssel viszonozom e nemes érzelmeik nyilvánítását.

Szűnni nem akaró zajos éljenzések után Szapáry gróf miniszterelnök bemutatla Simonffy polgármestert, Meszlényi püspököt és többeket, akikkel a király néhány szót váltva, a várótermen keresztül menve, a város díszfogatán Szapáry val balján a városházára hajtott, a gazdagon lobo-gózt utazákon óriási néptömeg közt minden lépten lelkes éljenzések által kísérvé.

A városháza elé, hol Ö Felségre lakik, beláthatatlan díszmenet vonult, hol Simonffy Imre polgármester a sok ezernyi népsorfa között következőleg üdvözölte a királyt:

„Felséges császár és apostoli király! Legkegyelmesebb urunk! Mint Debreczen sz. kir. város polgármestere, a város községe nevében örömtel szívvél üdvözölöm Felségedet. Várva vártuk mi Felségedet, hogy tántoríthatatlan hűségünket, ragaszkodásunkat, tiszteletünket, szeretetünket elő szóval is nyilváníthassuk. Most, midőn legmagasabb látogatásával városunkat szerencsélteni kegyeskedett, mely mint kiváló örömdetes esemény, örökre emlékeztetés marad Debreczen szabad királyi város történetében, öszinte öröm, lelkesedés és hála tölti be kebleinket. Fogadj azért császári és apostoli királyi Felséged legkegyelmesebben a háza és trón iránti kötelességeit ismerő és azoknak mindenkor megfelelni kész városunk közönsége részéről igaz szívből, lélekből eredő üdvözlőnköt, hódolatunk és hálaunk tiszteletteljes kifejezését. S midőn magunkat a városunkat legmagasabb királyi kegyelmébe ajánljuk, kérjük a gondviselést, hogy Felségedet, felséges királynékat és felséges családja tagjait boldogságban soká, de soká éltesse.”

A lelkes éljenzések csillapultával Ö Felségre következőleg válaszolt:

„Legbensőbb köszönettel viszonozom Debreczen város nevében kifejezett e szives üdvözlőket és csak ismételhetem, amit megérkezésemnél mondtam, hogy nagy örömmel jöttem ismét e városba, melynek lakóit részemről is szívből üdvözölöm.” (Lelkesült éljenzés.)

Nemsokára a küldöttségek tisztelegési következtek.

Ö Felségre az egyes küldöttségekhez intézett válaszai a következők:

A római katolikus papságnak Debreczenben:

Szívesen és köszönettel veszem mindenkor a római katolikus papság tagjainak hódolatát. Szent hivatásuk lelkiismeretes teljesítése által önöknek e helyen is bő alkalom van adva a hűség és testvéries egyetértés ápolására, valamint a törvényes tiszteletre közreműködni, s ez irányt követve, kegyelmekkel és elismeréssel ezentul is találkozhatnak.

A gör. kath. papságnak Debreczenben:

„Hódolatukat és mint nem kértlem, tiszta szívből eredő jókívánataikat köszönettel fogadom. Orvendve hallom hűveiknek meglegedését és számítsanak továbbra is változatlan kegyelmemre és vallásintézményeik oltalmára.”

A református evang. küldöttségeknek:

„Tudva, mily tekintélyes helyet foglal el a helvét hitvallásu evangélikus egyház e helyen és vidékén s

meg lévén győződve, hogy annak hívei nemcsak lelkes hazafiak, hanem egyszerűszeműek a trónhoz és személyemhez is hű ragaszkodással viselkednek, különös tetszéssel és öszinte köszönettel fogadom hódoló üdvözlőket. Legyenek meggyőződve, hogy azt ezentul is mindenkor oltalmazni fogom.”

Ö Felségre az ágostai evangélikus küldöttségeknek következőképp válaszolt:

„Szívesen találkozom e helyen is egyházköz képviselővel, mert tudom, hogy csakis a hű ragaszkodás érzelmei vezetik önöket hozzám, s mindenkor örömmel szegáland, ha ily érzelmeik tanúsítása által áthatva látom az ágostai hitvallásu evang. egyház híveit. Azon meggyőződéstől, hogy jóakaratom és oltalmam irányukban változatlan marad, fogadják egyuttal köszönetemet e hódoló tisztelegésért.”

A törvényhatóságok küldöttségeinek következőképp válaszolt:

„Hódolatukat és hű ragaszkodásuk biztosítását e helyen, mint a magyar Alföld egyik főközpontján, különös tetszéssel és meglegedéssel fogadom. Örvendek azon nagy haladásnak, melyet Magyarország e részében is különösen a városokban tapasztaltam, mi legnagyobb biztosítéka annak, hogy azon irány által, melyet a törvényhozás és kormányom követ, az ország anyagi és szellemi fejlődése ezentul is várható, és reményelem, hogy önök és küldöik e célra, bármiképpen fejlődjék is jövőre a törvényhatóságok belső élete, mindenkor hazafias buzgóssággal fognak közreműködni. Vigyék meg egyebiránt küldöiknek királyi üdvözlőmetet és változatlan kegyelmem biztosítását.”

A királyi látogatásai Debreczenben.

Debreczen, szept. 12. (Saját tud. táv.) A király fél 1 órákor körutra indult a városban. Megtekintette a híres református kollégiumot, hol ugyanazon emlékkönyvbe beírta nevét, melyre már 1857-ben is beírta. Meleglőgatta továbbá a gazdasági tanintézetet, a katonai kórházat, az állami mentelepet, mire a Nagyerdőbe hajtatott a népünnepléyre. Háromszáz fehérruhás leányka hintett itt virágot a király elé, majd az egyesült dalárdák énekeltek Huber „Király-indulóját”. Ezután sétált tette király a sátrak között, hol kaczkias menyecskek kinalgatták a debreczeni különlegességekkel: pereczcel, fonatossal és pogósaival. Nyársra huzott ökröt forgatott két markos legény a nagy téren, hol Ö Felségre rövid időre megállott, amodóbb bográcsokban főzték a nemzeti eledeit hortobágyi gulyások. Ö Felségre majdnem mindegyikkel váltott egy-két szívelyes szót, s látható örömmel fogadta a nép egyszerű fainak józan, bátor válaszát. Sűrűn egymás mellett sorakozó cigánybandák rázendítették a Rákóczi-indulót. Riadó lelkesedéssel éljenzett a nép. A szeretet és ragaszkodás e minden mesterkedés nélkül való nyilvánulása láthatólag jölesett Ö Felségreknek, ki visszamenve a lövölde-terre, meghallgatta Torday „Király-himnusz”-át, melyet a dalárda adott elő. A közuti gőzvasut állomásánál már ott várta a Felséget a fülkecsített kis vonat, melyen a király a nép lelkesült örömrindjai közt tért vissza a városházán levő szállására.

A király, mielőtt a Nagyerdőből távozott, örömet fejezte ki a népünneplés szép látványra fölött.

Délután 4 órákor udvari ebéd volt.

A királyi köszönete.

Debreczen, szept. 12. (Saját tud. táv.) Az ebéd után tartott cerclej-nél a király kifejezte a főispánnak és a polgármesternek meglegedését és köszönetét a lelkes fogadtatásért. Cercle után Ö Felségre Szapáry gr. és Orczy br. kíséretében a pályaudvarba hajtatott. Kocsija előtt lovasbandérium haladt, mely csak lassan törtétt át a szakadatlanul éljenző sokaságon. A pályaudvarban a király még egyszer megköszönte a szép fogadtatást, s ezt mondta a polgármesternek: „Ezen szép napot mindig emlékem-ben fogom tartani.” A király a jelenvotaktól elbucszván, Orczy br. kíséretében viharos éljenzések közt elutazott Székelyhidra.

A Duna vizállása.

Budapest, szept. 12. (Saját tud. táv.) A Duna vizállása 582. Mindkét alsó rakpart elárasztva. A hullámok a felső rakpart alsó lépcsőit nyaldossák. Fenyegető veszedelem azonban nincs.

Naptár.

Szeptember 13. Szombat. Róm. kath. naptár: Mater. M. pk. — Protestáns naptár: Mater. Amát. — Görög-orsz naptár (szept. 1.): Simon. — A nap kél 5 óra 35 perccor. Nyugszik 6 óra 16 perccor. Október 6. A vértanuk szobrának leleplezése.

Időjárás.

Légnymás: reggel 7 órákor 760.0 mm. délután 2 órákor 760.0 mm. Hőmérsék: reggel 7 órákor C° +13.0, délután 2 órákor C° +16.5. Szél irányja és ereje: reggel 7 órákor DN. 5, délután 2 órákor DN. 6. Felhőzet: reggel borult, esős; délután borult. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 mm.

Arad város ifjuságához!

Ha volt valamikor szükség Aradváros ifjuságának lelkesedésére, hazafias tevékenységére, úgy az most lesz október 6-án, midőn a vértanuk emléksobrát a halás nemzet fogja körülállani.

A hatalmasok és a kicsinyek, a gazdagok és a szegények, öregek és ifjak hazánk minden részéből összesereglenek, s nemzeti ünneppé avatják e rég várt napot.

Az ünnepi menet, a küldöttségek s a nagy közönség helyeinek megállapítását, a rendnek fenntartását a vértanuszobor-bizottság Aradváros lelkes ifjuságára bízta.

A mi kötelességünk lesz a minoriták templomában, a szabadság-téren s a vértanuk kivégzésének helyén az előre megállapítandó rendet fenntartani.

Nagy munka, fontos kötelesség teljesítése vár reánk, melyet úgy kell végeznünk, hogy az a nagy nemzeti ünnephez méltó legyen. A szoroson megtartott rend adja meg külső méltóságát az ünneplésnek.

Azért egy nagy ifjusági bizottságot kell alakítanunk, szerveznedünk, s azonnal a munkához látni teljes erővel, odaadással.

Felkérjük tehát Aradváros ifjuságának minden rendű s rangú tagját, hogy nemzeti-politika-s valláskülönbség nélkül csoportosuljanak össze, egyesüljenek a hazafiságban, s alakítsuk meg ezt a rendező bizottságot.

E célból ma szombaton este 6 órákor a városháza emeleti kisteremben értekezlet fog tartatni, melyre ez uton hívjuk meg Aradváros lelkes ifjuságának minden egyes tagját.

Munkára fel! Szégyen reá, ki vesztegel.

Arad, 1890. szeptember 13-án.

A vértanuszobor bizottsága által megválasztott ifjusági rendfenntartó bizottság:

Barabás Béla dr, elnök.
Daniel Endre, alnök.
Vannay Gyula, jegyző.
Apor Gyula, Baross Ferencz dr,
Daniel Dezső, Fleischacker Ferencz,
Istvánffy Gyula, Schenk Ferencz,
Szilágyi Arthur, bizottsági tagok.

HIREK.

Az október 6-iki requelemre nagyban készülnek a műkedvelők, kiket Institúris Kálmán főjegyző kért fel. Részt fognak venni az ünnepies misén: Kövér Gáborné, Kosztolányi Imréné, Gaál Jenőné, Segall Gabriella, Neudénbach nővérek, Steinitzer Lujza, Kövér Márta, Vásárhelyi Julia, Bing Gizella, Hoor Janka és a szintársulat több hölgy és férfi tagja. Elő fogják adni Cherubini miséjét és Fucsek „Liberá”-ját. A próbákat ma, szombaton 6 órákor kezdik meg a lyceum dísztermében. A napokban még fel fognak kérni néhány műkedvelőt.

Az arad-cesanádi bank makói főkjá. Az arad-cesanádi gazdasági bank makói főköztöztetésének föllállításá valósnulni fog. Az új pénzintézetet a makói Danar-féle épületben bérelt hivatalos helyiséget és a jövő hó folyamán meg is fog nyitattani. Amint biztos forrásból értesülünk, az igazgatói teendőket vitélvel Kristóffy Ferencz makói kereskedő bizatot meg és már a többi tisztviselő is ki vannak jelölve. A főköztöztet föllállításá nem csak az ipar és kereskedelemnek biztosít kedvező lendületet, hanem mezőgazdasági érdekeknek is hasznos szolgálatot teend, amennyiben oltok kamatlatl mellötti jelzálogkölcsönök is nyujt ezeknek.

Az utli bizottságokat a megye közigazgatási bizottsága a következőleg alakította meg: Aradi járás: Friebels Miklós, Sármezey Manó, Takácsy Sándor. Pécskai járás: Farkas Sándor, Kövér Márton, Mayerhoffer Lajos. Világosi járás: Bohus László, Bohus Lajos, Török Arpad. Ternovai járás: Bohus Lajos, Königszeg Fidélf gróf, Soly mossy Lajos. Radnai járás: Beles Vazul, Konopy Kálmán, Pattay Gusztáv. N-Halmgyi járás: Gróza János, Lachnitt Márton. Borossebi járás: Institúris Gyula, Jahn Vilmos, Török József. Borosjenői járás: Barkassay Kálmán, Fejér György, Soly mossy Lajos, Vértán Ernő. Kisjenői járás: Králicz Gyula, Rázel István, Ulrich Antal. Eleki járás: Sternthal Adolf, Vásárhelyi László, Wittmann János. E bizottságok kötelessége felülvizsgálni az utak állapotát és ellonörizni a természetbeni közmunka letekigálását, valamint közreműködni az utakra kihordott fedanyagok és felállított mütárgyak átvételénél.

Közgazdaság.

Az export veszedelme nemzetgazdasági szempontból.*

II.

Móttó: „Senki sem annyira együgyű, hogy néha-néha másnak tanácsot ne adjasson; de senki sem bölcs annyira, hogy olyat ne fogadjon el, mint amit ő maga nem tudna megcsinálni.”
Angol közmondás.

Megelőző értekezésomban bemutatni ígért tablót nem más, mint az európai és ezek szétszórta rajai által rend szerint kinyitott, de ennek dacára mégis az örök ifjú üdeség és az állandó béke áldását egészen az emberi lehetőség határáig megtestesítő kínai birodalom.

Vallási, társadalmi alkotmánya, nemzet- és mezőgazdasági elvei ezen országok 7000 évesek.

Kína ezen mesésen hosszú idő alatt támadó háború sohasem kelt, sőt elkerülhetetlen védelmi harcra is — kivétel nélkül mindig legyőzött betolakodó ellenségek szemben — örökösen szelídek és humanusak valának és noha népessége a hosszú és állandó békeség következtében folyvást szaporodott, földje talajának termékenysége Abraham óta mégis egy cseppet sem fogyott.

Miért? Csak azért, mert a kínai nép vallási és politiko-szociális alkotmányának, nemkülönben gazdasági elveinek alapja a természet nyílt nagy könyvéből lévén merítve, abban kulminál, hogy az ország, illetőleg az együttélésre szövötközött nemzetek alapvagona a legbőcsőbb teremő által a föld talajába illesztett emberi és állati tápanyagok abban lehetőleg konzerváltassanak, vagy is ezeknek a földből szükségképp kivett részei a „restitutio in integrum” elv alapján visszaadassanak.

A kínai nép ezen egyszerű, de az organizált élő lények szaporodása, diszleó és létezhetésének conditio sine qua non-jául tekintendő elvnek saját tűz-helyeire nézve prohibítív uton is érvényt szerző, összes törvényeinek legeszeje az, hogy Kínából direkt vagy indirekt jellegű emberi és állati tápanyagok exportálni, halálos büntetés terhe alatt tilos, valamint polgári jogvesztés, becstelenség, védtelenség nyilvánítás sulya alatt kötelek mindenki a föld terményének az anyagcsere (fülemelés) által előállított hulladékaikat egész az utolsó parányig visszafutolni.

Mintfogó továbbá Kínában a földmívelés, az országának a most említett legsarkalatosabb törvénye által garantizott statinonok hatályán kívül még az összes vallási és nemzeti intézmények, szertartások és ünnepek, nemkülönben a közoktatásnak vonatkoztatjeljes reprezentáció által is minden kigondolható utomodon istápolatik, s emelöfgva ni sem természetesebb, mint az, hogy a Jakosság fényűzésbeli, szellemi és egyéb szublimisabb nézveiből eredő igényeinek kielégítésére nézve semmiféle ürügy alatt sem támaszkodhatván egy után a földből kizsarolandó fölöslegre, mintegy magából fölyölög az ipar és művészetre, vagyis a saját észe két keze által teremtet és hangyszorgalmával létesített becsület munkájának gyümölcsére utaltatik. Az eredmény pedig ebből a minden kritikán felül áll viselkedésből az, hogy Kína országa szellemesobbnél szellemesebb iparzikk és műtárgyainak exportálása címén, ezek cseereétek fejében több pénz vesz be, mint különben a rajta kívüli egész kerék világ együttvéve.

Hogy mennyire ellenkezőképpen állanak a dolgok minálunk (értessék Európában, Elő-Ázsiában és az öt lakótól keresztényi szeretettel kipusztított új világ-részekben), ehhez rövid a kommentár, de annál nagyobbak státusbölcsesség, vallási (közmorálbeli) és kulturális mizeriáink.

Mi a kínaiakkal szemben magunkat olyan nagy mértékben civilizáltaknak és bölcsnek tartó európaiak önhittségünk, elbizakodottságunkban jogosítva érezzük magunkat különben is szerénytelen vágyaink és fellengző igényeink születte szükségleteink fedezésére szolgáló eszközöket semmi másból, mint az emberi és állati tápanyagok elharacoslása után fedezni; holott kötelességünk volna tudni, hogy ezen bűnös és mindent, csak nem egy gondolkozó lényt megillető és nihilisztikus tendenciákat involváló cselekedetünkért minélünk is éppen úgy meg kellend egykor és pedig nemsokára lakolni, mint ahogy a történelem meghamisíthatlan tükré szerint meglakoltak a többi: görög, héber, római, stb. teköző elődeink. De népiesen szólva, száz szónak is egy a vége; mi magyarok is, akiknek szépségségért a természet törvényei meg nem változnak, szintén két alternatívával állunk szemben: Vagy lesz bennünk — és Isten meits, hogy ne legyen — elég erkölcsi erő, a rendelkezésünkre álló természetadományi és történelmi adásokon okulva, az amazoktól átöröklött ferde irányú nemzetgazdasági tanokkal szakítani és a természet törvényei ellen folytatott nevetéséges harcunkkal felhagyni. Es ha lesz? Akkor nemzetünk élni és virágozni fog. De ha nem lesz, vagyis ha mi a jelen század negyedik tizede körül inaugurált, de mostantól még legfeljebb csak 30—40 esztendőn át üzhető (!) rabló-gazdálkodás segélyével szülő édesanyánk, a föld-györöngyek minden józan számítás nélkül való pocsékolását patkánymódra folytatni fogjuk; ez esetben az egész ország népessége, és pedig — mint már említők — rövid idő múlva kérlehetetlenül kénytelen lesz ugyanazonképpen, mint ahogy azt Zem-

vizben úgy megfürdött, akár csak nyár derekán. Grünberger úgy elbámult a fürdő megnyecskén, hogy észre sem vette, miszerint észébe sem jutott, hogy a „nők órái” alatt az uszodában férfiak jelen lenni nem szabad.

Egy beteg fut találtak tegnap egyik főteri bormérés udvarán fekvő. A rendőrség a fut beszállította az aradmegei kórházba.

Az Ábrányi-Bismarck-ügy. Ábrányi Emil Bismarck-intervjújának ismeretes ügyében Bismarck Vilmos gróf levelet írt Budapestre lovag Marcziányi Györgyhöz, amelyben következőleg szól:

Hannover 9. szeptember 1890. Ew. Hochwohlgeboren!

Herr Ábrányi hat meinen Namen gemissbraucht. Ich habe ihn weder eingeladen, noch ihm ein Einführungsschreiben zugeben lassen, noch überhaupt eine Zeile an ihn gerichtet. Es ist daher ausgeschlossen, dass er sich im Besitz eines Briefes von mir an ihm befunden hat. Sein Name war mir bis zu der ersten jetz in Juli von ihm bewirkten Veröffentlichung unbekannt.

Mit der vorzüglichsten Hochachtung bin ich

Ew. Hochwohlgeboren ergebenster Graf Wilhelm Bismarck.

Magyarul: Hannover, 1890. szeptember 9. Igen tisztelt uram!

Ábrányi ur az én nevémmel visszaélt. Én őt sem meg nem hívtam, sem ajánló levelet nem küldtem neki, s egyáltalában nem intéztem hozzá egy sort sem. Ki van tehát zárva, hogy ő egy tölem való s neki szóló levélnek a birtokában lett volna. Neve az általa most juliusban kibocsátott első közléség ismeretlen volt előttem.

A legkitünőbb tisztelettel Bismarck Vilmos gróf.

A Mannlicher-fegyver hatásáról érdekes cikket közöl Bogdunik dr a „Klinischer Rundschau” című orvosi folyóiratban.

A Mannlicher fegyvernek, mondja a cikkíró, a többi fegyverek felett meg van az az előnye, hogy kisebb sebeket ejt és a szervezetben sokkal kevesebb pusztítást visz véghez, mint a többi fegyver. Ennek az az oka, hogy a golyó csak 31 millimeter széles és 15 gramm nehéz. Igen gyorsan repül, megtartja sebességét, nem szakít, nem zúzott szemműt, de csontokon is feltartózatlanul lyukat üt, de itt sem zúsz. A Mannlicher fegyver golyója által ütött sebek egyszerűek, kicsinyek, gyógykezelésük nem nehéz, feltéve, hogy a golyó nem valami nemis szervet fúrt keresztül. De ez csak nagy távolságról van úgy közelről, azonban a Mannlicher-fegyver pusztítása rettenetes. Bialán figyele meg a golyók hatását 50—60 lépérről. Kasirozott alakokra löttek s ez alkalommal igen különös löcsatornák és sebesülések történtek. Egyes alakoknál borzasztó volt a rombolás. A lövés eredményei képet adnak arról, hogy minő lesz a Mannlicher-fegyver hatása a jövő csatájában. A löcsök vagy simák, vagy elliptikusok; ez attól függ, hogy a golyó milyen szög alatt ütődik a testhez, a sebet keskeny, fekete szí szegélyezi. A sebek átmerője a lötávolságtól függ, 5—10 millimeter. Sok sebesülés történetik a golyóknak más kemény tárgyakról való lepatanása által is. A lepattan golyók is áttúrják még a testet és az ily golyók által okozott sebek természetesen sokkal fájdalmasabbak, mert szétrombolják az utjukba eső részeket. Az ily sebesülések azonban ritkák.

Dus vadászat. Mármaros-Szigetről írják: Bilin telepítvényen a gazdák e nyáron sok kárt szenvedtek, több mint száz bárányt pusztítottak el a ragadozó állatok. Megunták a lakosok ezt a garázdálkodást és panaszra mentek Steinhaus József rabó kir. főerdészhez, ki mint bérleje a vadászterületnek, pár nap előtt csaknyan rendezett dus eredményű vadászatot. Többekkel kiment a Dozsina havasra s a hajtókkal fölverte a vadakat. Érdekes volt hallani a fegyverropogást, a csatározást, a küzdelmet. A harc alatt már mindenki gondolta, hogy jelentékeny lesz a zsákmány, de a való felülmúta várakozásukat. Az első farkast Steinhaus főerdész maga lötte, Láhner Károly 2, Láhner Lajos 1, Drencsák János 1, Drencsák József 1, Noszticiusz 1 farkast lött és Ziska János, meg Weiner János egy-egy macskót ejtettek el. Egy farkas törött lábbal megunt, egy vaddisznó és róka kitört a hajtásból. Nagy örömmel álták meg áldomását a sikeres vadászatnak.

Rövid hírek. Dicső-Szentmártonban szeptember 27-én az új megyeháza felavatása alkalmából zártkörű megvált rendeznek Szentkereszty Györgyné báróné és Bethlen Gábor gróf főispán védnöksége mellett a megyei tisztikar nyugdíjalapja javára. — Sopronyban az ott állomásozó huszárrezd október végén ily megfennállása századik évfordulóját. — Havazás volt kedden Hátszeg vidékén; Pécsot pedig szerdán nagy jégverés okozott a szőlőkben érzékeny kárt. — Siófokon a csendőrség öt tagból álló bankóhajtó bandát fogott el. — Léván szerdán Bizik vagyonos gazda feltékeységűl agyonszúrta fiatal feleségét, de dulakodásokban maga is halálos sebet kapott. — New-Yorkban és a vele szinte összenőtt Brooklynban most nem kevesebb mint negyvenegy színházban játszanak. — Egy francia lap azt újságolja olvaói-

nak, hogy királynéknk ő felsége „leánya látogatására” utazott San-Sebastianba, hol most Mária Krisztina spanyol regens-királynéjéző. — Romában a hatóság fozozlatta a „Babila” nevű egyület is, mely irredentista tüntetést akart rendezni. — A belga király megkegyelmezett Dreyfuss francia képviselőnek, kit belga területen vivott párbaj miatt az yperni törvényszék két heti fogságra ítült; most 300 frank pénzbüntetéssel menekül. — Egy pörben, mely a londoni Savoy-színház ellen folyt, kiderült, hogy Sullivan, Gilbert és Carte operette-készítő konzorciumnak mindegyik tagja eddig 900,000 forintot kapott tiszteletdíj fejében. — A porosz pénzügy-miniszter, hir szerint, a progresszív adó behozatalt tervező olyképp, hogy kisebb iparosok nem is fizetnének a kereseti adót, de a nagy telepek annál inkább s olyan gyár, mely most tízezer márkát fizet, 50—100,000 márkával terheltetnék; a börzén ez a hir természetesen nagy riadalt okozott.

Színház.

„Az új háziur”, ez a kissé divatját mult bohózat gyűjtött tegnap csekély számú közönséget a színházba, de ennek dacára igen kedélyes hangulat uralkodott a színházban egész estén. Az előadás elég összevágó is volt; egy-két zökkenést el lehet nézni az előérletben. Majd későbbre a komolyabb színvonal napjait fogjuk elvárni. Rendkívüli dicsőretre szolgálták rá: a Nyilassy nagy gondal torzított végrehajtója, a Péché kacagató tenoristája és a Somló sajátságosan humorisztikuspoeta-irnokja. Arányi Bella (Amarant báróné) finom eleganciájú megjelenésével és szimpatikus beszédmóddal azt a reményt kelté fel bennünk, hogy az aradi színpad egy kedves, szalonias alakot fog nemsokára benne birni. Follinuszné (Blondóné), Tárnoki G. (Anna), Havas Aranka (Hortense), Bácsné (Bianka) és Szilágyi Vilmos („Dütyölő”) teljes igyekezzel játsztak közre a bohózati gyorsaságnak. A czimszerepet Szepessi Gusztáv játszta nagy akcióval, néhol leleményesen, de kevés kedélyvel. Előadásának nagy előnyére válna, ha a külsőségeken kívül is kiaknázná a szerep hangumát és így óvakodnék az egykomikuságtól, mi beszédeiből kizárja a változatosságot. Olyan temperamentumos színésznél, mint Szepessi, ez nem sok fáradsággal járna. — A rendezés avatott kezekre vallott.

A „Fegyverek”, e felkapott mulattató bolondság, mely ma szombaton harmadszor és bizonyára ismét telt ház előtt, mert mulattató voltának nagy híre támadt.

Csarnok.

Egy érdekes irodalmi erekiye.

(Mai évfordulója alkalmából.)

Ma van a 43-ik évfordulója annak, hogy István főherceg nádorrá lett. Egy ezt ünneplő egykoru vers és ajánlás így szól:

Üdvözlet fenséges császári királyi főherceg István Magyarországot királyi helytartójának s óhajtott nádornak a néptől

Szeptember 13-án 1847.

Mi örömjá harsog a hazában?

Ardörge nyugatról kelet:

Mi báza fel kényelméből az őz

Bárára nyugod nemzetet?

A Duna nem hallott partjain ily

Örömjá, csak most négy százada,

Midőn Prága, a nemzetnek vissza,

Egy kedvenzet először adta.

A népig hat a hír: a történet

Jegyz a hon új időszeit,

Unnepek a hon minden határain —

Visszanyerte legnagyobb Fídt!

Es most köztünk van, a hon reménye,

Hazánknak szemfénye, lelke itt!

Körülte látja diszköntösükben

Tisztegni a nemzet rendeit.

Künn a sorompón hullának a nép,

Hullának keblén hő tisztelet;

Egyetlen hangját: „Istvánunk éljen!”

Keblébe zárni nem, nem lehet!

Nincs több szava, s a költő által

Küldi hozzá szive sóhaját:

A fenséges népbárát kezéből

Reményl szabadságot, szót s hazát!

Hazát, édes anyát! melynek többé

Nem lenne mostoha gyermeke;

Mellyet szívével együtt védni

Fölvívna legszentebb érdeke.

A nép áldása kísér átadon, —

Mert lelked vágya e hon java —

Siker koszorúzánya lépteid;

Mert a nép szava Isten szava!

(A „Kölcsy-Egyesület”-nek ajánlékosta eredetijét: B. Vilmos ur.)

L. A.

Életveszélyes iskola. Tegnap el volt terjedve a hír a városban, hogy az uttelepi iskola fölepe annyira megrepedezett, hogy az abban való tartózkodás életveszélyes. Virágh Lajos főmérnök maga nézett utána a dolognak. Minthogy ő avatkozott a dologba, biztosra vehető, hogy az ügy a legjobban hozatik rendbe.

Az ifjusági hetes bizottság tegnap délelőtt ülést tartott Dániel Endre lakásán és elhatározta, hogy megalakítja az ifjusági rendfenntartó bizottságot, mely az október 6-iki ünnepélyt a rendet fenn fogja tartani. E végül ma este 6 órakor nagy értekezletet hívott össze Barabás Béla dr a városház kistermébe. (Lásd a fentebb „Arad város ifjuságához!” intézett felhívást. Szerk.)

Az aradi kaszinó választmánya vasárnap délelőtt 11 órakor az egyleti helyiségben választmányi ülést fog tartani, melyre a tagokat ez uton is meghívja.

Margittay Tihamér, a kiváló festőművész, egy aradi ismerőséhez írt levélben szintén kilátásba helyezi, hogy a vértanu-szobor leleplezésére lerándul Aradra.

Unikum. Talán még sohasem fordult elő az adózás történelmében, hogy valaki felemeltetni kérte a saját adóját. Nos, ez a hihetetlen eset megtörtént tegnap a város közigazgatási bizottságában: egy aradi háztulajdonos kérte felémeltetni a házadóját. Még különösebb az az eset, hogy ezt a kérvényt elutasították, még pedig a pénzügyigazgatóság javaslatára, mert az adóügyi kormányzat egy pár forintért nem akarta kompromittálni becsületét. A hihetetlen kérelemnek valószínűleg az az oka, hogy az illető a nagyobb adó alapján nagyobb kölcsönt remél kaphatni a házára.

Hadász-gyűlés. Az első aradi hadász-egylet csütörtökön este saját egyleti helyiségében Képpich Zsigmond elnöke alatt rendkívüli gyűlést tartott, melyen elhatározták, hogy az október hóban megtartatni szándékozt zászoló felavatási ünnepély sokoldalú figyelemmel folytatni 1891. május hóra halasztás-sék. Az előterjesztést egyhangulag elfogadta a közgyűlés. Műtan a rendkívüli közgyűlésnek egyetlen fontos és közérdekű tárgyát a zászlószentesítés képezte, a közgyűlés néhány adminisztratív ügy elintézése után től 11 órakor véget ért. Vasárnap délután a rendes gyakorlatok tartatnak.

Adomány. A Kossuth-asztaltársaság 15 frot adott át Salacz polgármesternek azzal, hogy ez összeg az aradi pénz-alapjához csatolassék. A polgármester ez adományért köszönetét fejezte ki.

Öngyilkos 48-as honvédtiszt. Boros-Sebesről írja tudósítónk, hogy ott e hó 10-én Koll Antal köztisztviselő és szerzetben állott 1848—49-iki honvédtüzérvádnyak délután fél 3 órakor fűbe lötte magát és szörnyet halt. Okot nem említenek.

Születtek, meghaltak. Aradváros területén a mult hét folyamán született 5 fi-, 5 nőnemű, összesen 10 gyermek; a születések évi aránya 13.1 pro mille. Meghalt 14 fi-, 6 nőnemű, összesen 24 gyermek; a halálozás évi aránya 26.1 pro mille. Ilyen súlyos viszonyok évtizedek óta nem fordultak elő.

Az ellenőrzési szemlék a közös hadsereg részéről október hó 18-tól naponta 23-áig tartatnak az aradi várban, a 33. hadkiegészítő parancsnokság helyiségében. Az utellenőrzési szemlék november hó 11. és 12-én lesznek ugyanott.

Tartalékos honvédek behívása. A honvéd tartalékosok közül október 5-ére 139 legény hivatott be a Mannlicher-fegyverekkel való gyakorlatra. A gyakorlatok 7 napig tartanak. A behívó jegyeket azzal adta át a parancsnokság a városi katonai ügyosztálynak, figyelmeztessék a behívottakat, hogy elmaradásért egyáltalán ne folyamodjanak, mert ilyen kérelemnek helyet nem adnak, a behívás feltétlen lévén.

Elkobozott szöllő. A rendőrség tegnap a piacon elkobozott néhány kosár szőlőt, mert a behozójuk nem tudott felmutatni községelőljárásági engedélyt a szöllő behozására nézve. A szőlőt a szegények javára el fogják árverezni.

Köszönet. A helybeli ifj. Klein Mór-féle könyvkereskedő-cég a lyceumi ifjusági segélyező-egyesületnek (szegénysorsu tanulók részére) nagyobb mennyiségű iró- és rajzeszközöket volt szives adományozni. — Fogadjja nevezett cég e nemeslelkű adományáért a segélyezendők nevében halás köszönetünket. Haslinger Ferencz, titkár.

Tanítóválasztás. Új-Aradon f. hó 10-én történt tanítóválasztáson Krause Bruno otáni kiegészítő tanítót és Prinz Fidel maros-szatinaui tanítót választották meg.

Gyászrovat. Kraszkó Jakab buttyáni gazdálkodó e hó 10-én hosszas szenvedés után meghalt.

Heves menyecske. A beállott hideg idő miatt a Grünberger-féle uszodát bentjék. Tegnap egy menyecske érkezett az uszodához, jegyet kérve a fürdéshez, mondván, hogy melege van. Megmagyarázták neki, hogy jegy nincs, de ha tetszik, megfürödhethet. A menyecske nem kérte magát és a hideg

plén-, Sáros- stb. vármegye és a Bakonyvidék lakói esztőlők, sőt felvankint már ma ország-világ láttára eszelezzik, kivándorolni, (2) hogy mint megannyi Ahasvorus, más országok és világrészekbe — az ottani lakosok boszúáigra — táromlyogjon; és ez minden teközőlnak — és mi más is lehetne? — egyedül megérdemelt sorsa.

Közgazdasági mizeriáinkon hazaszeretettel még most gyökeresen is lehetne, kellene segíteni.

Es — a részletektől eltekintve — mondhatom, hogy bár a „Szózat”-nak értelme dicső, dallama anélkül, minál-azonnallal fölfogásom szerint még arra való is lenne az, hogy szövege beuntitket ne csak az Uchatinus-ágyunk és más gyilkos fegyvereknek megszávasására, hanem legkegyesebb és legteljessebb édes anyánk: a föld-györöngy iránt tartozó kötelmeink lerovására és hűmánuis istápolására is lelkesítsen. Karadag.

Vegyes közlemények.

Hivatalos piaci árak Aradon.

— Szeptember hó 12-án. —

Gaboneműk: tiszta buza legnehezebb 6 frt 80 kr, közép 6 frt 70 kr, kötszerez legnehezebb 6 frt 60 kr, közép 5 frt 50 kr, rozs legnehezebb 5 frt 80 kr, közép 5 frt 70 kr, árpa legnehezebb 5 frt 80 kr, közép 5 frt 70 kr, zab legnehezebb 6 frt 10 kr, közép 6 frt — kr, retek-repeze legnehezebb — frt — kr, kukorica 4 frt 89 kr, új kukorica — frt — kr 100 kilónként.

Liszt: Legfinomabb 17 frt 60 kr, legfinomabb I. 17 frt 20 kr, személye 16 frt 80 kr, fehér kenyér 14 frt 80 kr, fekete kenyér 9 frt 50 kr, rozs 12 frt 50 kr, tengeri 6 frt 50 kr 100 kilónként. Dara tiszta búzából 17 frt 60 kr, árpakása 15 frt 50 kr 100 kilónként.

Hüvelyesek: Borsó 20 frt — kr, bab 10 frt 50 kr, lenese 24 frt — kr, köleskása 12 frt 50 kr, burgonya 3 frt — kr 100 kilónként.

Szén: 1. köttőt legjobb 4 frt — kr, közép 3 frt 50 kr, köttelen legjobb 3 frt 50 kr, közepeszerű 3 frt — kr egy mészre.

Köttőt vagy ágyi szalma: Legjobb 2 frt 50 kr, közepeszerű 2 frt — kr egy mm.

Zöldség: Kól (Kohl) 12 kr, kalaráb (Kohlrabi) 12 kr, veres vagy ezekelárga 12 kr, sárga mörkorepa 12 kr, vereshagyma 8 kr, fokhagyma 16 kr, celler 12 kr, petrezselyem 12 lb, pasternák 12 kr, fejes káposzta 2 kr, parad 6 kr, saláta — kr, leveleszöldség (Sappeng) es 12 lb, 100 db ugorka 4 kr, tojás darabja 2 — bors 1 frt 49 kr, paprika 1 frt 20 kr kilogramm nékent.

Aradi gabonapiacz.

Szeptember 12.

Kevés behozatal; buza .60—90; rozs 5.70; új kukorica 4.00—70.

Budapesti gabonatózsde.

Szeptember 12.

Amerika 4 centtel magasabb, dus kínfát élénk vételkedv, szilárd iránzat, 45.90 méterméza forgalom, 5—10 krral magasabb árak. Tavasi buza 7.52—58; ősi buza 7.09—10; kukorica 5.87—88; zab 6.20—21.

Szeszüzlet.

Szeptember 12.

B. Szez. Készárn magban 52.—; késznyben 52.50; hordó nélkül, per 100 l %, beleértve 35 frt fogyasztási adót.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értékl-tőzsdén.

Budapest, 1890 szeptember 12.

Magyar aranyárakék 4%	101.10
papírárakék 4%	93.40
vasuti kölcsön	—
keleti vasuti államkötvény, I. kibocs.	—
— II. —	—
— III. —	109.—
földtelehermentési kötvény	—
— záradékkal	—
Temes-bánati földtelehermentési kötvény	—
földteleherment. kötv. záradékkal	—
Erdélyi földtelehermentési kötvény	—
Horvát-szláv földtelehermentési kötvény	104.—
Magyar szülölkész-műveltségi kötvény	—
nyereményosor-jegy-kölcsön	137.—
Tiszasszabályozási és szerelői szerzőjegy	127.50
Osztrák járadék papírban	88.—
— ezüsten	88.75
— aranyban	107.50
1890-iki államkötvények	138.50
Osztrák-magyar bankköszvény	97.—
Magyar hitelbank-köszvény	853.—
Osztrák hitelbank-köszvény	307.40
Ezüst	—
Cs. és Fér. arany	5.35
20 frankos arany (Napoleonkor)	8.90
Német birodalmi márká	53.20
London	112.65
20 márkás arany	11.04

Aradvárosi színház.

Előbérlet 13. sz. Előbérlet 13. sz.

Szombaton, 1890 szeptember 13-án:

FENEGEREK. (Gigerlik.)

Közkezdveltséget nyert legújabb bohózat, dulokkal, 4 felvonásban. Irta: Vimmer J. Magyar színi alkalmazta: Szirmai Imre. Zenéjét szerző: Zoogmuská.

1-5 felvonás: „A végzettes kalap.”
2-ik felvonás: „A dísznőfőné.”
2-ik felvonás: „A váci utcában.”
4-ik felvonás: „Bál a kalapos boltban.”

Kezdeté 7 és fél órakor.

Bérlethirdetés. A téli szími évad szeptember 27-én veszi kezdetét 160 előadásra terjedő évadberlettel, melyre az aláírások iránt intézkedni lehet napokunk d. e. 10 órától 12-ig és d. u. 3 órától 5-ig a színházi irodában.

A mult évben bérelt helyek n. é. tulajdonosi részére a jog szeptember 21-ig tartatik fenn.

A n. é. közönség figyelmébe ajánlva kiváló tisztelettel

Aradi Gerő,

